

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Jan Hovorková

Název práce: **Současné diagnostické metody ve fyzioterapii u pacientů po poškození mozku** (funkční hodnocení stoje a chůze a pacientů po poškození mozku).

Vedoucí práce: MUDr. Petra Sládková

Akademický rok: 20011/2012

1. Přehlednost a členění práce

Práce je přehledně členěna do 8 kapitol. Teoretické části jsou věnovány pouze dvě kapitoly, což je vzhledem k zaměření práce zcela odpovídající. V teoretické části se věnuje autorka problematice poškození mozku (poranění mozku, mozkový nádor, CMP). Dále se věnuje podrobně řízení motoriky na kortikální s subkortikální úrovni. V závěru teoretické části studentka popisuje chůzi, její nejčastější poruchy. V této části je také stručně popsán Screeningový test mobility (STM), který si studentka zvolila jako stěžejní pro následnou praktickou část, stručně rovněž popisuje základní terminologii Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF).

Praktická část obsahuje tři kasuistiky pacientů po poškození mozku.

Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Práce sama zaujímá celkem 56 stran včetně příloh a seznamu literatury.

2. Formální náležitosti práce

Formátování používané v práci je jednotné, závažné pravopisné chyby se v práci nevyskytují.

Na některých místech studentka zaměňuje termín poškození a poranění mozku př. str. 46.

Občasně se vyskytují krkolomné nebo zavádějící slovní spojení, př. str. 46 ...byl nahrazen kloubu v levém kyčelním kloubu....

Na str. 47 je zmíněno, že mutace MFTR jistě nepatří mezi přidružené nemoci, spíše se jedná o nosičství, přítomnost mutace jako rizikového faktoru.

Na některých místech v práci byla použita nesprávná předložka př. Str. 29. Aplikace diagnostických metod **na** vyšetřované osoby.

Autorkou uváděné citace splňují požadavky stanovené citační normou ISO-690-2.

Seznam použité literatury obsahuje celkem 39 aktuálních titulů v českém i anglickém jazyce, žádný elektronický zdroj.

3. Cíl práce

V úvodu práce si autorka dal za úkol aplikovat STM u pacientů po poškození mozku a následně výsledky využít pro aplikaci MKF.

Určila si dvě výzkumné otázky:

1. Je STM využitelný pro praxi pro funkční hodnocení stoje a chůze u pacientů po poškození mozku z pohledu fyzioterapeuta?
2. Je následné vyhodnocení STM využitelné jako podklad pro zhodnocení podle MKF?

Stanovený cíl práce studentka splnila.

3. Přehled problematiky

V rámci fyzioterapeutického vyšetření se stále dostatečně nevyužívají funkční standardizované testy, často z důvodu finanční nebo časové náročnosti.

Ve své práci se studentka pokusila najít a následně aplikovala vybraný diagnostický tet – STM u tří vybraných pacientů po poškození mozku. Zjištěné výsledky použila pro hodnocení podle MKF, resp. u vybraných položek z komponenty Aktivity a participace. Z uvedeného vyplývá, že MKF přináší funkční pohled na opravdu reálné problémy pacientů. Zdůrazňuje faktory prostředí, např. nutnost vysokého chodítka pro zachování schopnosti udržení ve stoje, pro strach z pádu atd.

4. Metodologie

Autorka použila kvalitativní formu výzkumu, konkrétně formu kasuistiky. Při vlastním výzkumu vyšetřila celkem tři pacienty u kterých autorka provedla kinesiologický rozbor a aplikovala Screeningový test mobility. Výsledky testu využila pro aplikaci MKF, kdy vybrala kategorie z oblasti Aktivita a participace, konkrétně Měnění základní pozice těla (d410), Udržení pozice těla (d415) a Chůze (d450).

Cílovou skupinu tvořili pacienti po poškození mozku, kteří byli schopni stoje a chůze, neměli závažnou kognitivní ani fatickou poruchu.

5. Přínos pro praxi

Samotnou práci považuji za přínosnou především pro snahu využít vybrané domény, kategorie MKF, na základě výsledků získaných ze STM. Vše uvedla v přehledné tabulkové formě, která se dá jistě využít, eventuálně rozpracovat, při vlastní klinické práci fyzioterapeutů, ale i studentů fyzioterapie.

6. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Studentka se musela zorientovat v problematice současných metod a diagnostických postupů, které se používají u pacientů pro zhodnocení stoje, chůze. Vyhledala funkční test pro screeningové hodnocení stoje a chůze – STM. Dále musela pochopit základní principy MKF a následně vybrat vhodné domény, podkategorie které by mohla využít pro výsledky získané aplikací STM.

Ve své teoretické práci studentka uvedla informace o poškození mozku, řízení motoriky na korové i podkorové úrovni přehledným způsobem. Část věnovaná stoji a chůzi a jejich vyšetření mohla být vyčleněna samostatně a obsahovat více fyzioterapeutický pohled, např. fáze chůze. Uvedené vyšetření stoje, chůze, včetně poruch chůze jsou více medicínského, neurologického zaměření.

Více prostoru bych věnovala i samostatnou kapitolu samotnému testu – STM. Postrádám citování prací, které již obsahují výsledky nebo alespoň zkušenosti, postřehy z aplikace tohoto testu u pacientů v ČR nebo v zahraničí. Je STM standardizován na českou populaci?

Problematiku MKF studentka vyčlenila do zvláštní kapitoly (2.5), uvedená tabulka na str. 26 by chtěla doplnit o doménu d415, je zde zmíněna pouze přímo položku (podkód) d4154 – udržení pozice ve stoje. Náročnost práce odpovídá bakalářskému typu práce.

7. Výsledky a jejich analýza

Studentka vyšetřila tři pacienty po poškození mozku, u kterých aplikovala STM a výsledky následně využila pro hodnocení podle MKF. Z výsledků vyplývá, že STM je využitelný v běžné fyzioterapeutické praxi, ale pouze pro získání základních informací o stoji, chůzi, tedy opravdu jako prvotní screening. Zda je opravdu vhodný právě pro pacienty po poškození mozku se nedá, pro nízký počet vyšetřených probandů, s jistotou říci. Myslím si, že je vhodný pro využití u seniorů, v geriatrii.

Autorka práce potvrdila, že MKF, resp. vybrané položky z oblasti Aktivit a participací, je možné hodnotit patřičnou hodnotou kvalifikátoru (0-4) s využitím výsledků z testu STM. Zpracování do přehledné tabulky společně s faktory prostředí považují za velmi názorné a přínosné. Studentka by si měla opravit tabulku s hodnocením podle MKF v kasuistice č. 1, kde uvádí přítomnost bariér, přestože není rozdíl mezi kapacitou a výkonem. Podobný problém se vyskytuje i ve druhé kasuistice č. 2, resp. ve zmíněné tabulce.

Dále v kasuistikách uvedené hodnocení stoje a chůze by mohlo být detailnější.

Autorka zdůrazňuje fakt, že MKF postihuje řadu problémů, které neodhalili vlastní kinesiologické vyšetření, údaje z anamnézy, ani další funkční diagnostické testy které použila, např. STM.

8. Závěry a doporučení

Zvolené téma je velmi přínosné, vhodné po zpracování v bakalářském typu práce, stanovený cíl se jí podařilo splnit. Jde o jednu z mála bakalářských prací, které se snaží základní principy MKF využít v rámci fyzioterapeutické profese.

V závěru práce studentka výborně shrnula výsledky, které svým výzkumem získala.

Za velmi důležité považují zjištění, že ve fyzioterapii se stále málo používá funkčních standardizovaných diagnostických testů.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ bakalářské práce, doporučuji ji k obhajobě.

9. Přístup ke zpracovanému tématu

Studentka projevovala aktivní přístup k dané problematice. Na konzultace docházela pravidelně, celkový počet ústních konzultací byl 5, konzultace probíhaly i elektronickou formou.

Autorka se pokusila aplikovat STM u pacientů s poškozením CNS a výsledky zhodnotit podle MKF.

To samozřejmě vyžadovalo nutnou dávku odvahy, protože není zcela jednoduché pochopit principy kódování pro začátečníka. Velmi názorně popisuje zjištěné facilitátory a bariéry prostředí které vplynuly z rozdílů mezi kapacitou a výkonem pacientů, viz. např. str. 44.

Ve své práci studentka využila dostatečný počet literárních zdrojů českých i cizojazyčných, bohužel žádný internetový zdroj.

Připomínky a otázky k obhajobě

1. Je tedy Screeningový test mobility vhodný nástroj pro zhodnocení stoje a chůze u pacientů po poškození mozku?
2. Co podle Vás nabízí MKF nového nebo jiného pro fyzioterapeuta v rámci diagnosticko-terapeutické intervence?

Návrh klasifikace práce: velmi dobře

Datum: 12.5. 2012

Podpis:

